

MOJ POGLED NA RAZKRITO GOVORICO PLESA

NEŽKA LUBEJ

Čisto naključno sem brskala po spletnih straneh in odkrila besedilo, ki me je razjezilo in hkrati razžalostilo, saj gre za analizo letnega koncerta Akademske folklorne skupine France Marolt z naslovom Razkrita govorica plesa, katere avtor je Tomaž Gantar.¹ Ob resnih polemikah sem ob svoji starosti navajena, da štejem do deset in se, če je le mogoče, potem odzovem. Ob tej analizi pa se mi zdi nepošteno molčati, čeprav pametni molčijo, in to so vsekakor maroltovci, ker še nisem zasledila odgovora na analizo.

Z ljudskim izročilom živim, odkar se zavedam, z njim pa se ukvarjam vse od mladostnih let. Še vedno trdim, da nič ne vem, a nikoli me ne vara to, kar občutim. Občutka, ki sem ga dobila na koncertu maroltovcev, in doživetja ob tem pa mi nihče ne more vzeti. Bila sem vznesena, polna vtisov in razmišljanj, kako so to zmoгли in kako so bili junaški. Verjetno si ne bi upala pisati strokovne ocene same po sebi brez omenjene analize na spletu, ker se po toliko letih ukvarjanja z ljudskim izročilom, plesi, pesmi, igrami in šegami nikakor ne čutim dovolj sposobno, da bi si dovolila napisati strokovno analizo koncerta. Vedno, če le nisem imela drugih obveznosti, sem si ogledala letni koncert AFS France Marolt. Včasih sem bila že kar malce nejevoljna, ker nisem videla kaj posebno navdušujočega, pač koncert, ki se mora vsako leto odviti, eden od takšnih letnih koncertov, ki jih ima kar nekaj "mestnih" skupin in se večinoma iz leta v leto ponavljajo.

Toda koncert z naslovom Razkrita govorica plesa je bil nekaj povsem drugega in zato ne morem šteti do deset, moram si olajšati duši in svoje občutenje zapisati. V dvorani sem sedela med dobro znanimi folklorniki in tudi vodji slovenskih folklornih skupin. Na prejšnjih koncertih se je večkrat dogajalo, da smo vmes tudi kaj poklepotali ali "pošinfali", tokrat pa nas je dogajanje na odru tako prevzelo, da se še pogledali nismo, da nam ne bi kaj ušlo. Scena, mirno sprehajanje iz plesa v počitek in narobe, vsak gib nas je zaposloval. Tudi jaz kot ženska sem ogledovala razkrite postave deklet, ki so bile razgaljene od kolen navzdol in od lakti do prstov na roki. Fantje bi moje zanimanje za postavo lahko pritegnili samo v majicah brez rokavov in s kratkimi hlačami. Vendar podoba njihove obleke na koncertnem odru sploh ni bila pomembna in je kritika o srajcah čez hlače brezpredmetna in smešna. Prepričana sem, da je avtor koncerta, ko ga je snoval, bolj razmišljal o gledalcih folklornikih kot o navadnem občinstvu. Mislim, da smo mu

Čindara. Koncert ob 60. obletnici Akademske folklorne skupine France Marolt.

(Foto: Črtomir Groznik, Razkrita govorica plesa, Ljubljana, 12. 4. 2008.)

folklorniki – torej plesalci in vodje – lahko hvaležni za to delo. Seminarje, ki jih pripravlja Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, obiskujejo po navadi isti vodje, zato se čudim, da prav ti potrebujejo programski list, da bi pregledali vsebino koncerta. Na tem koncertu se programskega lista nisem niti dotaknila, ker mi je dogajanje na odru povedalo vse. Najbolj sem bila navdušena nad prikazom istega plesa v variantah iz posameznih pokrajin, ker so bili slogovno nazorno predstavljeni in hkrati podprti z ustrežno glasbeno spremljavo. Občudovala sem plesalce, ki so se trudili in enotno dvigali noge, ki jih sicer kostumi spretno skrivajo, njihovo držo rok vse do ramen, kot jo poznamo iz zapisov. Še nikoli nisem plesalcem čestitala tako iskreno, kot sem jim po tem nastopu. Povedala sem jim, da se je garanje izplačalo, in se pošalila, da sem končno videla tudi postave deklet, nekatere malo bolj obdarjene, druge premalo. Še nikoli niso maroltovci na odru tako žareli kot ta večer, njihov ponos in občutenje sta se dotaknila tudi nas v dvorani. Kdor je ta večer samo enkrat pogledal na uro, ne sodi med folklornike in naj drugič ostane doma. Sicer pa je že Prešeren dejal: Le čevlje sodi naj kopitar.

Šušarska. Koncert ob 60. obletnici Akademske folklorne skupine France Marolt.

(Foto: Črtomir Groznik, Razkrita govorica plesa, Ljubljana, 12. 4. 2008.)

¹ Opomba uredništva: objavljeno je bilo na spletni strani Akademske folklorne skupine France Marolt.